

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 28, 30. september 2021

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Ukrudt i tidligt sået vintersæd
 - Høstudbytter 2021
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Ansøgningsrunden - Pleje af græs- og naturarealer tilsagn
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
 - ÅRRE - Rapsdemo
 - Efterafgrøde demo

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Husk, at på fredag er det 1. oktober og dermed er det ikke længere tilladt at tildele handelsgødning til vintersæden. For en uddybning af dette læs TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 27.

Bladlus

Vi ser meget varierende angrebsgrad, også i mellem tidligt såede marker i samme område. Det er derfor altid nødvendigt at kigge efter bladlusene i egne marker. Markerne undersøges bedst ved, at man lægger sig ned og kigger på bladene i modlys. Hvis der er en eller flere "mørke pletter" på bladene, kan en nærmere undersøgelse afgøre, om det er bladlus eller ej. Bladlusene kan også sidde på stænglerne lige i jordoverfladen eller i hjerteskuddet eller "kræmmerhuset", så her er bedst at kigge på planterne ovenfra. Er der bladlus i 2-3 % af planterne bør de bekæmpes, men først ved 3-4 blade på kornet. Mindre angrebsgrad skal ikke bekæmpes, da enhver behandling øger antallet af resistente dyr.

Til bekæmpelse kan bruges 0,1-0,15 kg/ha Lamdex, 0,05-0,075 kg/ha Kaiso Sorbie eller 0,05-0,01 l/ha Mavrik. Brug mindst 150 l vand/ha, hvis der sprøjtes i en tæt afgrøde. Lamdex må bruges 3 gange i vintersæd, Kaiso Sorbie 1 gang og Mavrik 1 gang om efteråret og 2 gange i foråret.

Rapsjordlopper

Rapsmarkerne er i år ret varierende, de tidligste såede kom i vækst inden det blev tørt, mens andre blev sået forud for den tørreperiode, som har resulteret i uens fremspiring.

Er vinterrapsen veludviklede og med mindst 6 blade kan Belkar udbringes i 0,4-0,5 l/ha, hvis det ikke allerede er gjort (se billede 1). Sammen med Belkar kan rapsjordloppers larve bekæmpes. Bekæmpelse rettet mod larver er ret fleksibelt og anbefales tidligst, når alle planter har mindst 4-5 løvblade. Vi anbefaler denne bekæmpelse, med mindre du har opstillet fangbakker og kun fanget få rapsjordlopper heri. Bekæmpelse kan foretages til omkring medio oktober.

Til bekæmpelse anbefales 0,2 kg Lamdex eller 0,1 kg Kaiso Sorbie. Mindre udviklede vinterrapsmarker skal følges (se billede 2), så Belkar dosis tilpasses størrelsen, gerne med et split og ikke udføres før alle planter har mindst 3 blade (split med 0,25 l/ha).

Billede 1 Vinterraps som er etableret godt og der er vækstreguleret. Marker som denne er klar til bekæmpelse af rapsjordlopperarver. Foto: Michael Fleng, SAGRO.

Billede 2 Varierende fremspiring på JB 7. grubbesået. For tørre jord har betydet at mange frø først er fremspiret sent efter nedbør. Yderligere indsats skal tilpasses markens variation– snegleangreb, rapsjordlopper, ukrudt. m.m. Svage rapsmarker skal vurderes om det er realistisk om der kan blive en fornuftig rapsmark – diskuter det med din planterådgiver, hvis du er i tvivl. Foto: Michael Fleng, SAGRO.

Ukrudt i tidligt sået vintersæd

Jo tidligere vintersæden sås, des mere ukrudt forventes der at fremspire. Den tidligt såede vintersæd er formentligt allerede ukrudtsbekæmpet med Boxer og Mateno Duo eller DFF. Boxer må kun bruges en gang per vækstsæson, men er der problemer med græskrudt findes der andre muligheder for opfølgning.

Første skridt mod beslutningen om hvad der skal gøres, er at gå en tur i marken og se om du har græsukrudt og hvor omfattende det er. Kig både inde i marken og i de yderste 2-3 meter. Måske kræves der kun handling i den yderste del af marken.

Såfremt der sporadisk rajgræs, kan 1l/ha Adimax eller 0,2l/ha Topik anvendes. Er der derimod en tæt bestand af rajgræs (ses billede 3), anvendes 0,5l/ha Atlantis OD. Brug af Atlantis i efteråret udelukker Cossack OD med flere til foråret.

Græsukrudt og tidlig såning

Forhåbentligt er problemet med græsukrudt og tidligt sået vintersæd slet ikke et problem for dig, da der ikke bør sås

tidligt steder med kendt græsukrudsproblemer. Men har du konstateret græsukrudt i dit sædskifte bør du undlade tidlig såning af vintersæd fremover og øge andelen af vårsæd i dit sædskifte.

Billede 3 italiensk rajgræs fremspiret i tidlig sået hvede inden 7/9. Marken er set den 27-9. Her er græsbestanden så tæt, at der vil være behov for efterårsbekæmpelse, evt. med Atlantis. Foto: Michael Fleng, SAGRO.

Høstudbytter 2021

Vinterraps

Næste års vinterraps er selvfølgelig allerede sået, men hvis du er nysgerrig på hvordan din sort har klaret sig i år, så kan du her se resultaterne fra årets landsforsøg. De to hybridsorter LG Avrion og LG Auckland ligger i top, og lå også i top i gennemgangen vi lavede i sommers i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 16**.

	Frøudb. std. (fht)	Frøudb. kval. (kg)	Pct. olie i tørstof (% af tørstof)	Afgrødehøjde ved høst (cm)	Type af sort	Tolerant overfor rapsrødsot (R) og kålbrot (K)
LSD*	6	310	1	-	-	
Blanding**	100	4806	49,4	158		
LG Avrion	111	5316	49,2	152	Hybrid	R
LG Auckland	110	5308	50,4	152	Hybrid	R
Ambassador	106	5085	49,6	142	Hybrid	R
Haugustina	105	5047	50,4	155	Hybrid	
Aurelia	104	5021	49,7	140	Hybrid	R
Architect	103	4973	49,9	146	Hybrid	R
Helypse	103	4961	50	153	Hybrid	
Hitaly	103	4952	49,2	159	Hybrid	
Artemis	102	4918	50,4	144	Hybrid	R
Dinosaur	101	4866	50,5	138	Hybrid	R
DK Expansion	101	4853	49,8	149	Hybrid	
DK Exsteel	101	4862	50,4	149	Hybrid	
Butterfly	100	4797	49,7	141	Linjesort	
DK Exclaim	100	4819	48,7	160	Hybrid	
DK Expat	100	4804	49,4	139	Hybrid	
Crocodile	99	4769	49,9	134	Hybrid	K
Helegant	99	4777	49,9	140	Hybrid	
Heminence	99	4771	49,7	145	Hybrid	
PT303	99	4743	51	167	Hybrid	
LG Scorpion	96	4607	49,7	159	Hybrid	K+R
DK Plastic	95	4577	49,7	146	Hybrid	K
Halyn	95	4557	50,2	149	Hybrid	
V3670L	94	4530	50,4	140	Hybrid	

*LSD (Least significant difference) er den forskel der skal være på to værdier i samme kolonne for at de er statistisk forskellige.
**Blandingen består af: Architect, DK Exception, Hitaly, Smaragd.

Triticale

Sortudviklingen på triticale er begrænset på grund af det lille marked for triticale. Der opnås samme udbytte i

blandingen som den bedste sort, Trias.

	Kerneudb. (fht)	Kerne- udbytte (hkg/ha)	Merudb. for svampebek (hkg/ha)	Hektolitervægt (kg/hl)	Råprotein i tørstof (%)	Strålængde (cm)	Lejesæd (kar. 0 - 10)
LSD*	6	6	ns	ns	-	-	-
Blanding**	100	89,6	7,1	71,3	10,9	115	1,2
Trias	100	89,5	8,7	71,3	11,2	105	0
Brehat	98	87,7	7,7	72,2	10,9	114	4
Cappricia	93	83,5	8,1	70,5	10,9	97	0
Probus	86	76,9	4,1	72,2	11,8	93	0

*LSD (Least significant difference) er den forskel der skal være på to værdier i samme kolonne for at de er statistisk forskellige.

**Blandingen består af Brehat, Cappricia, Trias.

REGLER OG TILSKUD

Ansøgningsrunden – Pleje af græs- og naturarealer tilsagn

Af planterådgiver Peter Siebert

Tilsagn til pleje af græs- og naturarealer gælder for en 5-årig periode og skal derfor kun fornyes hvert femte år. De sidste par år har der været en separat ansøgningsrunde for at søge om nye tilsagn. I år forventer Landbrugsstyrelsen at ansøgningsrunden for nye tilsagn bliver i perioden 1. oktober til 3. december 2021 for tilsagn gældende fra 1. september 2021. De nye tilsagn skal anmeldes første gang i fællesskemaet for 2022.

Du skal være opmærksom på, om du har nogle marker med tilsagn, som udløber i 2021, eller nye arealer, som det kunne være interessant at få et tilsagn til. Du kan se udløbsåret på dit tilsagn i dit tilsagnsbrev eller i dit fællesskema for 2021.

For at kunne få tilsagn til arealerne er der flere krav, der skal være opfyldt. Bl.a. skal arealerne have en tilstrækkelig høj naturværdi (HNV på minimum 5). Arealerne skal plejes med afgræsning eller slæt, som kan kombineres med eller uden grundbetaling. Tilskudssatsen afhænger af om tilsagnet kombineres med grundbetaling. Tilskudssatserne ses i nedenstående tabel. Har du et 20-årigt tilsagn til Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ-ordninger), som udløber i 2021, og som du fortsat ønsker at have tilsagn på, så kan de formentlig kun erstattes af de 5-årige tilsagn til pleje af græs- og naturarealer.

Tabel 3 Oversigt over støttesatser for 5-årige tilsagn til pleje af græs og naturarealer, kombineret med og uden Grundbetaling (GB)
(Kilde: Vejledning om tilsagn til Pleje af græs- og naturarealer 2021)

Aftale	Grundbetaling alm. betalingsrettighed [kr./ha]	Pleje af græs- og naturarealer tilsagn [kr./ha]	Samlet støtte [kr./ha]
Afgræsning med GB	Ca. 1.900	1.650	Ca. 3.550
Afgræsning uden GB	-	2.600	2.600
Slæt med GB	Ca. 1.900	850	Ca. 2.750
Slæt uden GB	-	1.050	1.050

Kontakt din planterådgiver, hvis du er interesseret i at søge et nyt PLG-tilsagn.

ARRANGEMENTER OG KURSER

ÅRRE – Rapsdemo

Tid: 12. oktober kl. 13.00

Sted: Tranbjergvej 6 6818 Årre.

Vi vil også se på et etableringsforsøg, hvor der både er etableret vinterraps hhv. d. 20. august og 6. september. Til etableringen er der brugt 3 metoder: pløjet eller dybdeharvet før såning og direkte såning i stub. Desuden er der afprøvet forskellige gødningsstrategier med 0, 30, 60 kg N i handelsgødning og 25 t gylle eller 10t fertigro.

Derudover har vi også et forsøg med effekt af ukrudtsbehandling om efteråret med forskellige kombinationer og doser af Command og Belkar. Forsøget vil blive fulgt op med Kerb-behandling senere i efteråret.

Efterafgrøde demo

14. oktober kl. 10.00 ved Vejle Landevej 66, 7190 Billund

15. oktober kl. 10.00 ved Hodsagervej 24, 7500 Holstebro

Kom ud og vær med til en snak om efterafgrødearter, næringsstofoptag, betydning af jordtype og krav for at opfylde efterafgrødeforpligtigelsen.

Vi vil se på forskellige blandinger udsået i foråret, og hvordan de har klaret sig, der er både kvælstoffikserende arter som er blevet lovligt fra i år og mere traditionelle arter. Desuden er der efterafgrødeblandinger der er spredt enten kort før høst eller efter høst og efterfølgende striglet. Disse to er kombineret med (og uden) 20 kg N, så effekten af næringsstoffer kan ses.